

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Pszichológia Doktori Iskola Működési Szabályzata

2016

Általános rendelkezések

1. §.

Jelen szabályzat a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, a doktori iskolákról, a doktori eljárás rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, és Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) doktori képzésre és fokozatszerzésre vonatkozó határozatait¹ alapján készült, összhangban a BME Doktori és Habilitációs Szabályzat (DHSZ) és a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) vonatkozó pontjaival.²

A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit – a fentiekén túlmenően – a Pszichológia Doktori Iskola Minőségbiztosítási Terve tartalmazza.³

A doktori iskola megalakulása, tagjai és szervezete

2.§

A Pszichológia Doktori Iskolában (továbbiakban: Doktori Iskola) 2004 óta folyik PhD képzés, végleges akkreditációjáról – az országos szintű rendelkezéseknek megfelelően – 2004. június 8-án született MAB döntés. A Doktori Iskola karközi szerveződésű, jelenleg a BME Természettudományi Karán (továbbiakban: TTK) és Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán (továbbiakban: GTK) működik. A gesztor kar a TTK, a Doktori Iskola valamennyi adminisztratív feladatát a TTK Dékáni Hivatala látja el.

3.§.

(1) A Doktori Iskola törzstagjainak, illetve a törzstagok személyi összetételének az 1. §-ban felsorolt szabályzatok vonatkozó követelményein túl a következő feltételeknek is meg kell felelniük: A törzstagok több mint felének rendelkeznie kell az „MTA doktora” fokozattal/címmel.

(2) Új törzstagot a Doktori Iskola a törzstagok javaslata alapján az EHBBDT jóváhagyásával kooptálhat.

¹ 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról; 387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet; MAB határozatok

² <http://doktori.bme.hu/szabalyzatok.htm>

³ http://www.cogsci.bme.hu/~ktkuser/doktori/letoltes/Pszichol%C3%B3gia_minosegbiztositas_2016.pdf

(3) A törzstagok körét a MAB létesítéskori akkreditációja, illetve időszaki felülvizsgálata erősíti meg. A törzstagok listája, valamint a törzstagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu lapon és elérhető a Doktori Iskola honlapján (<http://www.cogsci.bme.hu/~ktkuser/doktori/>) keresztül is.

4. §

A Doktori Iskola vezetőjét a törzstagok előterjesztése és az EHBĐT javaslata alapján, a MAB előzetes véleményének megkérése után a Rektor nevezi ki a TTK vagy a GTK 70 éven aluli törzstag professzorai közül. A megbízás időtartama legfeljebb három év, a korhatárig korlátlanul ismételhető.

5. §

(1) A BME doktori és habilitációs szabályzata (DHSZ) szerint a BME-en Egyetemi Doktori Tanács és Habilitációs Bizottság (EHBĐT) működik, amely a BME doktori iskoláiban folyó képzést és eljárásokat felügyeli. AA a doktori képzést operatíván felügyelő testület a tudományági doktori iskolánként szervezett Doktori Iskola Tanács (DIT), amelynek feladatait és hatáskörét a BME DHSZ 12. § szabályozza. A doktori iskolák fokozatszerzést lefolytató testülete – az EHBĐT által leadott hatáskörben – a doktori iskolánként működő tudományági Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (HBDT), a BME DHSZ 6. § szerinti feladat- és hatáskörökkel.

(2) A Doktori Iskola DIT-jének és HBDT-jének mindenkori összetétele, valamint a tagok szakmai munkásságának összegzése megtekinthető a www.doktori.hu lapon és elérhető a Doktori Iskola honlapján (<http://www.cogsci.bme.hu/~ktkuser/doktori/testuletek.html>) keresztül is.

6.§

A 4.§ - 5.§ szerinti megbízások megszűnnek:

- a) a megbízás lejártakor,
- b) a megbízással azonos eljárással történő visszahívással,
- c) a megbízott lemondásával,
- d) a megbízott tartós akadályoztatásával, illetve halálával.

A doktori iskola működése

7. §

A Doktori Iskola működését – a TTK Dékáni Hivatalának adminisztratív támogatásával – a Doktori Iskola vezetője irányítja.

8. §

(1) A Doktori Iskola minden évben témajavaslatokat kér be, és PhD témákat hirdet meg. A témák és a témavezetők személyének elfogadásáról a DIT dönt. A témák meghirdetése körlevelekben és a doktori iskola honlapján történik.

(2) A témavezetőnek a doktori fokozat (PhD) megszerzésétől számítva legalább 2 évi szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie. Egy témavezető egyidejűleg legfeljebb 3 doktorandusz munkáját irányíthatja. E feltételek alól a DIT csak az EHBDT hozzájárulásával adhat felmentést.

(3) Minden doktoranduszhoz egy és csak egy témavezető tartozik, aki teljes felelősséggel irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését. Kettős témavezetés csak nemzetközi együttműködés keretében végzett képzés, vagy interdiszciplináris kutatási téma esetén lehetséges a DIT által elfogadott és az EHBDT előzetes hozzájárulásával meghirdetett témakiírás alapján.

(4) Témavezető a BME főállású dolgozója vagy Professor Emeritusa, vagy a BME-vel doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézmény főállású dolgozója lehet. Külső témavezető mellé a DIT konzulenszt jelöl ki, aki a BME részéről segíti a témavezető munkáját és figyelemmel kíséri a hallgató szakmai haladását.

(5) A doktori témát, vagy a témavezető/konzulens személyét kérés(ük)re, az érintett hallgató kérésére, vagy saját hatáskörben a DIT megváltoztathatja. A DIT a döntés előtt kikéri a témavezető munkahelyi elöljárójának véleményét.

9. §

A 8. § szerint meghirdetett témákra a felvételi vizsgát a TTK Dékáni Hivatala szervezi. A Felvételi Bizottságot (FB) a DIT jelöli ki. A felvételi vizsgán való részvétel feltétele a fogadókészség írásban történő biztosítása a témavezető, valamint a fogadó egység részéről (tanszék, ill. külső intézmény). A FB a felvételi beszélgetésen mutatott felkészültséget, a korábbi tanulmányi eredményeket, a nyelvismeretet, valamint a korábbi szakmai-tudományos tevékenységet 0-100 pont között értékeli. A felvétel feltétele legalább 60 pont elérése. A FB jelentése alapján a DIT javaslatot tesz a Kar Dékánjának a felvételre, valamint az állami ösztöndíjak odaítélésére. A felvételi döntéseket a Kar Dékánja hozza meg.

10. §

(1) Egyéni felkészülők esetén a doktori fokozatszerzési eljárás kérelem alapján, a komplex vizsgára történő jelentkezéssel és annak elfogadásával kezdődik (387/2012. (XII.19.) Kormányrendelet, 12. §).

(2) A jelentkezés elfogadásának feltétele a doktori fokozatszerzés publikációs követelményeinek formális teljesítése (a jelentkezéskor még nem kellene tézispontok, ezért tartalmi értékelés nincs, csak az elvárt számszerű mutatókat kell teljesíteni).

(3) A felvétellel a doktori iskola elismeri a komplex vizsgára bocsátás feltételül meghatározott minimum krediteket, azzal, hogy kérelemre az előzetesen megszerzett ismeretek, kompetenciák alapján további krediteket is el lehet ismerni.

(4) Egyéni felkészülőhöz a doktori iskola konzulenszt jelöl ki.

- (5) A felvételt követő komplex vizsga a kutatási és disszertációs szakasz első félévéhez tartozik.

11. §

(1) A DIT minden félév előtt elfogadja a doktori képzésben javasolt tárgyak és oktatóik listáját. Az elfogadott tárgyakat meghirdeti a Doktori Iskola honlapján. A doktori képzés része az „irányított oktatás” 16-20 kreditpont határok között [BME TVSZ 27. § (4) szerint].

(2) A Doktori Iskola oktatói azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket – a doktori iskola vezetőjének javaslatára – a DIT adott időszakra alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására. A Doktori Iskola oktatója lehet a doktori képzés célkitűzéseinek megvalósítására a BME-vel írásban rögzített együttműködési megállapodást kötött hazai vagy külföldi kutatóhely, egyetem, vállalat vagy egyéb intézmény főállású dolgozója (külső oktató).

12. §

A Doktori Iskola nyilvántartási rendszerének, adminisztrációjának és tájékoztatási kötelezettségének feladatát a TTK Dékáni Hivatal látja el, figyelembe véve a BME DHSZ 11-12. § pontjait.

Doktori fokozatszerzés

13. §

(1) A fokozatszerzés eljárást lefolytató szervezet a Pszichológia Tudományok HBBDT. A HBBDT előterjesztése alapján a fokozatot az EHBBDT ítéli oda. A doktori fokozat általános követelményeit a BME DHSZ részletesen szabályozza.

(2) A doktori fokozat követelménye a komplex vizsga teljesítése. A komplex vizsga részletes leírását a Pszichológia Doktori Iskola képzési terve tartalmazza.

(3) A saját eredményeket közlő publikációkat a tézispontokhoz kell rendelni, és ezekről a doktori iskola által meghatározott formában társszerzői lemondó nyilatkozatot kell kérni.

(4) A fokozat megszerzésének feltétele, hogy a tézispontokhoz rendelt publikációk eleget tegyenek a doktori iskola részletes publikációs követelményrendszerének. Ezt a doktori iskola évente felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja. A jelenleg érvényes elvárásokat az *1. számú melléklet* tartalmazza.

(5) Ha a fokozatszerzési követelményekben változás történik, akkor a változásról született döntést követő 2 éven belül a jelölt választása szerint kell alkalmazni a korábbi vagy az új követelményeket.

(6) A követelményrendszer (MAB előírás szerint) része a doktori iskola Működési Szabályzatának, így elérhető a ww.doktori.hu adatbázisban, de közvetlenül is elérhető a doktori iskola, illetve az egyetem honlapján keresztül.⁴

Záró rendelkezés

14. §

Jelen Szabályzatot a BME EHBĐT 2016. október 27-én megtárgyalta és jóváhagyta. A Szabályzat azonnal érvénybe lép.

Budapest, 2016. október 27.

Izsó Lajos

a Pszichológia Doktori Iskola vezetője

Melléklet:

1. *A komplex vizsga és a fokozatszerzés publikációs követelményei*

⁴ <http://www.cogsci.bme.hu/~ktkuser/doktori/fokozat.html#publikacio>

A komplex vizsga és a fokozatszerzés publikációs követelményei a Pszichológia Doktori Tanács kiegészítése a BME DSZ követelményrendszeréhez

A feltételek formális teljesítése nem garantálja sem az eljárás elindítását, sem pedig annak sikeres befejezését. A döntéshozatalnál a Pszichológia Doktori Tanács és a hivatalos opponensek külön-külön érdemben megvizsgálják az új tudományos eredmények publikálásának szintjét, továbbá a jelölt hozzájárulását a publikált eredményekhez.

A komplex vizsgára bocsátás publikációs követelményei

A vizsgára bocsátás publikációs követelménye legalább **egy** „Web of Science” adatbázisban szereplő folyóiratban megjelent, *vagy* közlésre elfogadott, *vagy* közlésre beküldött tudományos közlemény, továbbá legalább **egy** konferencia előadás vagy poszter-bemutató igazolása. A feltétel formális teljesítése nem garantálja a vizsgára bocsátást, a DIT érdemben megvizsgálja az új tudományos eredmények publikálásának szintjét, továbbá a jelölt hozzájárulását a publikált eredményekhez.

Egyéni felkészülők esetén a komplex vizsgára történő jelentkezés elfogadásának feltétele a doktori fokozatszerzés publikációs követelményeinek formális teljesítése (a jelentkezéskor még nem kellene tézispontok, ezért tartalmi értékelés nincs, csak az elvárt számszerű mutatókat kell teljesíteni).

A fokozatszerzés feltétele:

Az eljárásindítás és a PhD értekezés opponensekhez történő kiküldésének feltétele legalább 4, a tézispontokhoz kapcsolt (megjelent vagy közlésre elfogadott) tudományos közlemény, ezen belül legalább 3 lektorált folyóirat-közlemény, legalább 2 WoS folyóirat-közlemény vagy LREC konferencia-kiadvány, valamint legalább 1 „kiemelt publikáció”, melynek a jelölt első szerzője.

„Kiemelt publikáció” az a folyóirat-közlemény, amely olyan kiadványban jelent meg (nyert elfogadást), mely impakt faktoralal rendelkezik, vagy pedig a szűkebb szakterület elismert fórumaként számon tartott alábbi publikációs helyek körébe tartozik:

Advances in Cognitive Psychology
Applied Neuropsychology
Brain and Mind
Cognitive Linguistics
Cognitive Neuropsychiatry
European Journal of Philosophy
First Language
Language Learning and Development
Philosophy and Phenomenological Research
Valamint:

az Association of Computational Linguistics konferencia-kiadványai (ACL, NAACL, EACL)

az Association for Computing Machinery konferencia-kiadványai

az Institute of Electrical and Electronics Engineers konferencia-kiadványai

Nem tekinthető folyóirat-közleménynek konferencia kiadványban megjelent egyéb közlemény.

A fokozatszerzési követelményeket a Pszichológia Doktori Tanács évente felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja.

A fokozatszerzési követelményeket a Pszichológia HBDT 2011. május 9-én fogadta el, és a BME EHBDT 2011. szeptember 30-i jóváhagyásával lépett érvénybe.

Átmeneti rendelkezések:

A 2010. szeptember 1. előtt beiratkozott hallgatók esetén a doktorjelölt választása szerint kell alkalmazni a Pszichológia Doktori Tanács korábbi (2008) vagy a jelenlegi (2011) követelményeit.